

Fundacja na rzecz
Efektywnego
Wykorzystania
Energii

Polish
Foundation
for Energy
Efficiency

Sprawozdanie
z działalności
Fundacji na rzecz Efektywnego
Wykorzystania Energii
za
2006 rok

Katowice, czerwiec 2007

Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii

ul. Wierzbowa 11, 40-169 Katowice; tel/fax: (+48 32)203-51-14, 203-51-20; e-mail: office@fewe.pl

KRS - 0000089277 z dnia 06.02.02; REGON 002052018

SPIS TREŚCI

I. CELE I ROZWÓJ ORGANIZACYJNY FEWE	3
I.A. Podstawowe informacje o celach i zadaniach FEWE	3
I.B. Rozwój organizacyjny FEWE	4
I.B.1. Rozwój instytucjonalny FEWE	4
I.B.2. Organizacja FEWE	6
I.B.3. Sprawy kadrowe FEWE	6
II. DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA FEWE	8
II.A. Działalność statutowa	8
II.A.1 Analizy i studia w zakresie polityki energetycznej i ekologicznej	8
II.A.2 Promocja energooszczędnych technologii i urzędzeń	12
II.A.3 Edukacja ekologiczna	16
II.B. Działalność gospodarcza	17
II.B.1 Forma działalności	17
II.B.2 Zwięzły opis działalności	17
II.B.3 Projekty prowadzone przez FEWE w ramach działalności gospodarczej w 2006r	18
III. FINANSE	24
III.A. Wynik finansowy za 2006 rok	24
III.B. Przychody i źródła ich pochodzenia	24
III.C. Koszty działalności FEWE	25
III.D. Pozostałe informacje finansowe	25
III.E. Informacje o rozliczeniach fundacji z budżetem i przeprowadzonych kontrolach	26
IV. ZAŁĄCZNIKI	
Uchwały Zarządu Fundacji	
Opinia biegłego rewidenta	

I CELE I ROZWÓJ ORGANIZACYJNY FEWE

I.A. Podstawowe informacje o celach i zadaniach FEWE

Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii (FEWE) powstała pod koniec 1990 roku jako organizacja prywatna, niezależna, której celem jest osiągnięcie efektywniejszej energetycznie gospodarki. Nadrzędnym celem FEWE jest rozwój gospodarczy kraju i zapewnienie ochrony środowiska poprzez promocję efektywnego wykorzystania energii.

Od 1999 roku FEWE powierzono również misję tworzenia nowych miejsc pracy.

Pomysłodawcami i pierwszymi sponsorami były instytucje ze Stanów Zjednoczonych: Battelle Memorial Institute / Pacific Northwest Laboratories, Environmental Protection Agency jak również World Wildlife Fund for Nature, Agency for International Development i Department of Energy. Pomysł spotkał się z poparciem rządu polskiego. Stopniowo FEWE i jej działalność zyskiwała zainteresowanie i wsparcie wśród krajów europejskich: Francji, Danii, Holandii, Austrii, Wielkiej Brytanii, Niemiec oraz organizacji międzynarodowych.

Zadaniem FEWE jest kształtowanie świadomości zarówno decydentów kreujących politykę energetyczną, jak i producentów, dystrybutorów, oraz końcowych użytkowników energii. FEWE prowadzi działalność głównie poprzez:

- analizy i studia w zakresie polityki energetycznej i ochrony środowiska;
- promocję energooszczędnych technologii i urządzeń;
- szkolenie i projekty demonstracyjne;
- edukację społeczeństwa.

Statutowe cele i zadania FEWE przedstawiają się następująco:

- kreowanie i popieranie oszczędnego i efektywnego wykorzystania energii w gospodarce;
- przenoszenie doświadczeń innych krajów związanych z oszczędnym i efektywnym wykorzystaniem energii;
- udział w realizacji prac i projektów o charakterze międzynarodowym, związanych z rozwiązywaniem globalnych problemów ekologicznych;
- inicjowanie i współtworzenie zasad polityki w zakresie efektywnego wykorzystania energii;
- nawiązywanie i wspieranie międzynarodowych kontaktów w celu poprawy ekologicznej sytuacji kraju;
- wspieranie i inspirowanie w zakresie statutowych celów Fundacji: organizacji społecznych i politycznych, administracji państwowej i samorządu terytorialnego, ruchów ekologicznych oraz innych grup związanych z działalnością gospodarczą;
- zorganizowanie Centrum badawczego, którego zadaniem będzie:
 - a. wykonywanie niezależnych badań i analiz, a także formułowanie zasad polityki w zakresie efektywnego wykorzystania energii w Polsce i w innych krajach Europy Centralnej;
 - b. podejmowanie działań mających na celu poprawę środowiska naturalnego i warunków życia człowieka.

Podstawowe informacje o FEWE i jej działalności są prezentowane w Internecie: www.fewe.pl

I.B. Rozwój organizacyjny FEWE

I.B.1. Rozwój instytucjonalny FEWE

Poniżej przedstawiono najważniejsze wydarzenia związane z rozwojem instytucjonalnym FEWE.

- 21.09.1990 Powołanie Fundacji na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii aktem notarialnym nr rep. III - 20887/90 sporządzonym w Państwowym Biurze Notarialnym w Warszawie
- 30.10.1990 Zatwierdzenie Fundacji przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
- 21.12.1990 Rejestracja FEWE w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Pragi, Wydział Cywilny, wpis do rejestru fundacji pod pozycją RF I 949
- 07.02.1991 Wpis FEWE do systemu identyfikacji podmiotów gospodarki narodowej REGON po numerem 002052018
02. 03.1991 Otwarcie biur w Warszawie i w Katowicach
- 08.04.1991 Oficjalne otwarcie FEWE; inauguracyjne spotkanie Rady Fundacji
- 01.12.1991 Powołanie przy Fundacji Centrum Informacji: Metan Pokładów Węgla
- Zadaniem Centrum Informacji: Metan Pokładów Węgla (Coalbed Methane Clearinghouse) było zbieranie i rozpowszechnianie informacji dotyczących intensyfikacji pozyskiwania i wykorzystania metanu z pokładów węgla. Centrum organizowało szkolenia, konferencje promujące metan jako źródło energii, wydawało specjalistyczny biuletyn (w języku polskim i angielskim), zorganizowało tematyczną bibliotekę, opracowało studia wykonalności dla kopalń. Centrum Informacji działało do grudnia 1995 roku.
- 01.10.1992 Otwarcie tymczasowego Centrum Fundacji w Krakowie
- 08.1993 Rejestracja i rozpoczęcie działalności gospodarczej
- 18.02.1994 Oficjalne otwarcie centrum Fundacji w Krakowie (powiązane ze zmianą tymczasowego adresu centrum)
- Centrum krakowskie było odpowiedzialne przede wszystkim za działalność szkoleniową, projekty demonstracyjne i kontakty z organizacjami ekologicznymi.
- 05.08.1994 Rejestracja Fundacji jako podatnika VAT i nadanie FEWE numeru identyfikacji podatkowej NIP 526-10-01-751
- 11.1995 Zmiana adresu biura centrum katowickiego FEWE
- 12.1995 Zakończenie działalności Centrum Informacji: Metan Pokładów Węgla
- 05.1996 Zmiana adresu biura centrum warszawskiego FEWE

04.1999 Zmiana adresu biura centrum warszawskiego FEWE

28.12.2000 Zmiana siedziby Fundacji z Warszawy na Katowice

30.06.2001 Zawieszenie działalności centrum warszawskiego FEWE

Na posiedzeniu w dniu 7.05.2001 Zarząd podjął decyzję o zwieszeniu działalności warszawskiego Centrum Fundacji. Główną przyczyną były pogłębiające się trudności w znalezieniu finansowania na prace badawcze i działania programowe oferowane przez Centrum warszawskie. Z dniem 30 czerwca 2001 roku funkcjonowanie biura warszawskiego zostało zawieszono.

1.10.2002 Zmiana adresu biura centrum krakowskiego FEWE

03.2004 Utworzenie Centrum Wspierania Wdrożeń – Centrum PEMP

W ramach podpisanego 20 stycznia 2004 kontraktu na realizację Polskiego Programu Efektywnego Wykorzystania Energii w Napędach Elektrycznych PEMP (Polish Energy Efficient Motor Programme) w FEWE w Katowicach rozpoczęto organizację Centrum wspierania wdrożeń – Centrum PEMP. Zadaniem Centrum jest aktywna promocja efektywności energetycznej w elektrycznych układach napędowych. W początkowym okresie działalność Centrum finansowana jest z projektu PEMP, zadaniem Centrum jest wypracowanie trwałego finansowania działalności w okresie późniejszym. Szczegóły w serwisie www.pemp.pl.

16.11.2004 Decyzja o zamknięciu Centrum FEWE w Krakowie

Z uwagi na trudności w pozyskaniu nowych projektów przez Centrum FEWE w Krakowie Zarząd na posiedzeniu w dniu 16.11.2004 podjął uchwałę o likwidacji krakowskiego centrum FEWE z dniem 31.10.2005 r. Zgromadzenie Fundatorów zatwierdziło decyzję Zarządu w sprawie zamknięcia oddziału krakowskiego Fundacji w dniu 17.12.04.

31.10.2005 Likwidacja Centrum FEWE w Krakowie

I.B.2. Organizacja FEWE

Organem nadrzędnym Fundacji jest Zgromadzenie Fundatorów, w którego skład wchodzi bezpośredni założyciele FEWE: William Upton Chandler, Zbigniew Bochniarz, Andrzej Kassenberg. Fundatorzy powołują członków Rady i Zarządu Fundacji. Do kompetencji Zgromadzenia Fundatorów należą najważniejsze decyzje związane z działalnością Fundacji, w tym ustalanie jej kierunków i zatwierdzanie uchwał Zarządu.

Za bezpośrednie kierowanie Fundacją i jej reprezentowanie odpowiedzialny jest Zarząd.

Zarząd Fundacji reprezentowany jest przez:

1. mgr Szymon Liszka - Prezes Zarządu (adres zamieszkania: ul. Królewska 15/m 6, 41-800 Zabrze)
2. dr Andrzej Kassenberg - członek Zarządu (adres zamieszkania: ul. Egejska 5/21, 02-764 Warszawa)

W załączeniu przedstawiono teksty uchwał Zarządu FEWE podjętych na spotkaniach Zarządu w 2006r.

Trzecim organem Fundacji jest Rada Fundacji. Pełni ona rolę doradczą i opiniotwórczą dla FEWE. Nadzór nad Fundacją sprawuje Minister Środowiska.

I.B.3. Sprawy kadrowe FEWE

Liczba zatrudnionych pracowników w Fundacji na umowę o pracę na dzień 31/12/06 wynosiła 14 osób, co w przeliczeniu na etaty wynosiło 12,7 etatów (w tym jedna osoba na urlopie wychowawczym).

Wśród zatrudnionych w FEWE pracowników ponad 70% było związanych z działalnością merytoryczną Fundacji, pozostali wykonywali zadania związane głównie z obsługą finansową, księgową i administracyjną. Struktura zatrudnienia w Fundacji nie wykazuje większych tendencji do zmian.

Fundacja zatrudnia wysoko kwalifikowanych specjalistów. Ponad 90% zatrudnionych posiada wyższe wykształcenie. Połowa zatrudnionych pracowników prowadzi również szkolenia i wykłady z zakresu techniczno-ekonomicznej problematyki związanej z efektywnym wykorzystaniem energii.

Poniżej przedstawiono listę pracowników FEWE i zajmowane przez nich stanowiska na dzień 31.12.2006.

<u>L.p.</u>	<u>IMIĘ I NAZWISKO</u>	<u>STANOWISKO</u>
1.	mgr inż. Mariusz Bogacki	Specjalista
2.	Joanna Honsek	Pracownik administracyjno-techniczny
3.	Anna Jakiel	Specjalista ds. rozliczeń (urlop wychowawczy)
4.	mgr inż. Piotr Kukła	Kierownik Grupy Projektów
5.	mgr inż. Szymon Liszka	Prezes
6.	mgr Grażyna Michalik	Główna Księgowa
7.	mgr inż. Arkadiusz Osicki	Specjalista
8.	dr inż. Sławomir Pasierb	Dyrektor ds. badawczo-rozwojowych
9.	mgr Iwona Paruch	Specjalista ds. finansowo-księgowych
10.	mgr inż. Jerzy Piszczek	Kierownik Grupy Projektów
11.	mgr inż. Michał Pyka	Kierownik Grupy Projektów
12.	mgr inż. Michał Wawer	Specjalista Analityk
13.	mgr inż. Jerzy Wojtulewicz	Specjalista
14.	mgr inż. Tomasz Zieliński	Specjalista

II. DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA FEWE

II.A. Działalność statutowa

II.A.1 Analizy i studia w zakresie polityki energetycznej i ekologicznej

(1)

a) **Planowanie energetyczne i zrównoważony rozwój w gminie (3-NITY)**

- b) Prace w ramach projektu Intelligent Energy Europe (IEE)/SAVE (w skrócie 3-NITY) rozpoczęły się w lutym 2006 roku. 3-NITY oznacza trójrodzajowe, innowacyjne podejście do planowania energetycznego i zrównoważonego rozwoju gospodarki energetycznej na poziomie lokalnym (gmina). Projekt będzie trwał 30 miesięcy, Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii jest krajowym wykonawcą projektu, kierownikiem projektu jest Sławomir Pasierb.

Głównym celem projektu jest zademonstrowanie, że Zrównoważony Rozwój Gospodarki Energetycznej w Gminach może być zrealizowany w praktyce bez znaczących dodatkowych kosztów i zasobów ludzkich. Będzie to możliwe dzięki włączaniu się podmiotów w proces planowania energetycznego i jakościowego zarządzania energią na poziomie gminy.

Ponadto projekt 3 - NITY ma na celu:

- zachęcenie mieszkańców i innych podmiotów do używania najlepszych praktyk w planowaniu, realizacji i w procesie ciągłych usprawnień, inicjowanych przez władze gminy,
- ulepszenie procesu planowania przez pomoc techniczną i dostarczenie gminom uczestniczącym w projekcie zaawansowanych metod planowania oraz wykorzystanie ich w praktyce dla technicznego i ekonomicznego rozwoju lokalnych systemów energetycznych,
- wsparcie jakościowej poprawy procesów decyzyjnych w gminach uczestniczących w projekcie poprzez zaadoptowanie systemów zarządzania jakością powszechnie stosowanych w krajach unii europejskiej jakimi są Model Doskonałości dla Sektora Publicznego EFQM oraz nowa Grupa EFQM dla Zrównoważonego Rozwoju Gmin.

Projekt 3- NITY jest realizowany w Gminie Łęczyny i Tychy.

Do dnia 31 grudnia 2006r. zostały przeprowadzone następujące działania:

1. Zostały rozesłane do Tychów i do Łęczyn (emaile - 2 sierpnia 2006r.) „Zasady działania Komitetu Działań Lokalnych na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Gospodarki Energetycznej Gmin”.
2. Odbyło się kilka spotkań w sprawie pozyskania danych oraz ustaleń dotyczących "Pilotowego programu wykorzystania odnawialnych źródeł energii odnawialnej w Gminie Łęczyny". Opracowanie to zostało złożone w Gminie w grudniu 2006r.
3. Została przeprowadzona analiza dokumentów z zakresu energii i środowiska.
4. W ramach kampanii informacyjnej o projekcie 3-NITY ruszył serwis internetowy dotyczący planowania energetycznego www.eplan.info.pl skierowany zarówno do administracji publicznej, przedsiębiorstw energetycznych jak i szeroko rozumianych odbiorców energii. W serwisie tym poza ogólną informacją na temat projektu 3-NITY znajdują się następujące dokumenty:
 - Poradniki dotyczące planowania energetycznego - do pobrania – autorstwa FEWE,
 - Poradnik „Odnawialne Źródła Energii – efektywne wykorzystywanie w budynkach – finansowanie przedsięwzięć” – do pobrania – autorstwa FEWE,
 - Poradnik „Jak zarządzać energią i środowiskiem w budynkach użyteczności publicznej” – do pobrania – autorstwa FEWE,

- Ustawy, rozporządzenia i inne akty prawne dotyczące głównie planowania energetycznego oraz wykorzystania OZE – do pobrania.
5. Został przygotowany również artykuł „Odnawialne Źródła Energii – zastosowanie w budynkach” propagujący stosowanie źródeł OZE. Artykuł ten będzie opublikowany w biuletynie Urzędu Gminy Łęczyny „BIL”. W artykule tym znajduje się również informacja o projekcie 3-NITY w kontekście kompleksowych działań Gminy Łęczyny w zakresie energii i środowiska. Biuletyn ten rozpowszechniany jest przez Gminę Łęczyny w wersji papierowej oraz do pobrania ze strony internetowej Urzędu (www.ledziny.pl).

W ramach projektu będą opracowane jeszcze dwa dokumenty:

- „Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Łęczyny”,
 - „Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Miasta Tychy”.
- c) UE – Intelligent Energy Europe (IEE)/SAVE, Gmina Tychy, Gmina Łęczyny
d) Sławomir Pasierb, Piotr Kukła, Mariusz Bogacki

(2)

- a) **Ewaluacja szacunkowa Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”**
b) Projekt obejmował przeprowadzenie oceny (ewaluacji *ex ante*) Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ), w części dotyczącej gospodarki energetycznej kraju. Ocenie przez FEWE podlegały zapisy odnoszące się do Priorytetu X (Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku) i Priorytetu XI (Bezpieczeństwo energetyczne).

Ocenę przeprowadzono zgodnie z metodologią określoną w kontrakcie pomiędzy spółką Kantor i MRR, na podstawie wymogów SIWZ, określonych przez głównego odbiorcę oceny, czyli Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Przeprowadzona ocena była wielokryterialna, obejmowała dokładną analizę Programu, w aspekcie trafności zawartej w nim analizy sytuacji, racjonalności przyjętej strategii i jej spójności wewnętrznej, poprawności systemu przyjętych w POIiŚ wskaźników, oszacowania rezultatów i oddziaływania oraz skuteczności systemu wdrażania. Zaproponowano również modyfikację przeprowadzonej w POIiŚ analizy SWOT. W przeprowadzonej analizie *ex ante* zaproponowano nieliczne zmiany w zapisach szczegółowych oraz modyfikacje wewnętrznej hierarchii zadań potencjalnie objętych Programem. Przedstawiono również wyniki symulacji obliczeniowych (przeprowadzonych przez FEWE) wykazujących potencjalnie osiągalne efekty wykorzystania środków POIiŚ w różnych grupach działań (np. modernizacja sieci ciepłowniczych, energetyka odnawialna, budowa bloków energetycznych o parametrach nadkrytycznych, itd.).

Ocena przeprowadzona przez FEWE zawiera konkretne rekomendacje szczegółowe dotyczące poszczególnych podsektorów objętych Programem w obrębie Priorytetu X i Priorytetu XI oraz zawiera sugestie co do możliwych działań inwestycyjnych / modernizacyjnych.

- c) Kantor Polska Sp. z o.o.
d) Michał Pyka

(3)

- a) **Budowanie koalicji i sieci partnerskiej na rzecz promocji odnawialnych źródeł energii (PHARE)**
b) Celem projektu było stworzenie i upowszechnienie serwisu dla partnerów społecznych, głównie samorządów terytorialnych dla promocji odnawialnych źródeł energii wśród podmiotów gospodarczych, społecznych i mieszkańców miast i gmin.

Realizacja projektu obejmowała następujące działania w których powstały produkty jak niżej.

Działanie 1. Przygotowanie programów edukacyjnych i materiałów szkoleniowych dla grupy: właściciele i deweloperzy budynków, małe i średnie przedsiębiorstwa.

W tym działaniu powstały rezultaty/produkty:

- opracowanie materiałów szkoleniowych z zakresu: dostępnych technologii OZE, analizy techniczno-ekonomicznej i ekologicznej zastosowań tych technologii, studium przypadków i sposobów finansowania przedsięwzięć. Treść materiałów oparto o moduły szkoleniowe programu RETScreen International Canada i doświadczeń krajowych. Materiały szkoleniowe dla powtarzalnych szkoleń zostały umiejscowione na stronach portalu www.oze.fewe.pl oraz na stronach internetowych UM Katowice i Tychy i międzynarodowym portalu (w części języka polskiego) www.retscreen.net;
- przeprowadzono testowy kurs w Katowicach dla samorządów terytorialnych, właścicieli większych budynków i deweloperów;
- rozpowszechniono powstanie i dostępność materiałów w mediach i na stronach internetowych partnerów.

Działanie 2. Przygotowanie, organizacja i wdrożenie serwisu internetowego dla budowy koalicji i powszechnej edukacji.

W ramach tego działania powstały:

- portal informacyjno-edukacyjny www.oze.fewe.pl;
- poradnik „Jak efektywnie wykorzystać i sfinansować OZE w budynkach. Poradnik wydrukowano w ilości 500 sztuk i rozpowszechniono, wersja elektroniczna jest dostępna na portalu www.oze.fewe.pl;
- zapoczątkowano tworzenie sieci partnerskiej na rzecz informacji i edukacji w formie dostępu do materiałów i informacji w postaci linków;
- stworzono dla edukacji i promocji system monitoringu on-line kolektorów słonecznych zainstalowanych na budynkach Starostwa w Wodzisławiu. System w sposób ciągły przedstawia informacje o nasłonecznieniu ilości ciepła wytworzonego w kolektorach i wykorzystanego, inne istotne parametry pracy. Informacje przesyłane są w sposób ciągły na portal www.oze.fewe.pl

Działanie 3. Zorganizowanie i zrealizowanie VII Regionalnej Konferencji w Tychach pt.: „Partnerstwo i działania na rzecz promocji odnawialnych źródeł energii w mieście i gminie”. Konferencja odbyła się w maju 2007 w UM Tychy na której prezentowano następującą tematykę: prawne i społeczne zadania samorządów w promocji OZE, prezentacja projektu jw., możliwości i dobre wzory zastosowań OZE w budynkach, możliwości i korzyści zastosowania programu komputerowego RETScreen w ocenach i studiach wykonalności inwestycji.

- c) Unia Europejska, Budżet Państwa, UM Tychy, WFOŚiGW w Katowicach, Ambasada Kanady, FEWE
- d) Sławomir Pasierb

(4)

- a) **Uczestnictwo w Komitecie Sterującym Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego**
- b) W Komitecie uczestniczy dr inż. Sławomir Pasierb desygnowany przez Polski Klub Ekologiczny w imieniu ekologicznych organizacji pozarządowych. W 2006 roku w/w uczestniczył w spotkaniach Komitetu Sterującego i w pracach Komitetu, organizowanych przez Instytucję Pośredniczącą – Ministerstwo Środowiska, w zakresie:

- alokacji środków funduszu między priorytety;
- zatwierdzania listy projektów ocenianych przez specjalistów NFOŚiGW, które rekomendowane są do dofinansowania;
- doskonalenia i ustalania kryteriów oceny projektów.

c) FEWE

d) Sławomir Pasierb

(5)

Udział w Grupie Roboczej projektu ET-Bioenergy dotyczącego rynku bioenergetyki oraz możliwości międzynarodowych przedsięwzięć w regionie Morza Bałtyckiego (spotkanie odbyło się 25 lipca 2006r. w Centralnym Laboratorium Naftowym w Warszawie). Wykonawcą projektu w Polsce jest Europejskie Centrum Energii Odnawialnej (CEO). W ramach polskiego pakietu zadaniowego projektu ET-Bioenergy CEO zebrało informacje nt. podaży biomasy i popytu na nią w Polsce, na Litwie i Łotwie, konkurencyjności energii z biomasy oraz charakterystyki uczestników rynku biomasy w tych krajach. Dane te zostały zaprezentowane na ww. spotkaniu.

(6)

„Inicjatywa firm na rzecz integracji systemów ciepłowniczych śląska”. Projekt jest inicjatywą firm (GIG, Energoexpert Sp. z o.o., Energoprojekt – Katowice SA i FEWE) działających w obszarze ciepłownictwa zmierzającą do promocji idei integracji systemu zaopatrzenia w ciepło aglomeracji śląskiej (łącznie 20 miast). Jako narzędzie promocji ww. zadania stworzono prezentację „INTEGRACJA SYSTEMU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO AGLOMERACJI ŚLĄSKIEJ”. Rola FEWE polegała na: weryfikacji danych o zużyciu i zapotrzebowaniu na energię ciepłą oraz wyznaczeniu prognoz energetycznych w tym określenie potencjału racjonalizacji zapotrzebowania na energię ciepłą u odbiorców i chłonności energetycznej terenów rozwoju budownictwa.

W ramach ww. prezentacji opracowano m.in. harmonogram wymaganych działań dla realizacji przedsięwzięcia:

- Określenie granic obszaru realizacji projektu, poprzez zgłoszenie akcesji poszczególnych samorządów gminnych do przedsięwzięcia,
- Opracowanie koncepcji programowej zakresu działań do ujęcia w przedsięwzięciu,
- Opracowanie wstępnego studium wykonalności dla przedsięwzięcia,
- Powołanie struktury organizacyjnej realizacji przedsięwzięcia oraz wykonanie stosownych analiz i projektów,
- Opracowanie studium wykonalności i wniosku aplikacyjnego do Funduszu Spójności (Program Operacyjny INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2007-2013,
- Realizacja przedsięwzięcia.

II.A.2 Promocja energooszczędnych technologii i urządzeń

(1)

a) **Polski Program Efektywnego Wykorzystania Energii w napędach Elektrycznych (PEMP)**

b) PEMP jest programem transformacji rynku energooszczędnych urządzeń napędowych oryginalnie zaprojektowanym przez FEWE. Program został zaakceptowany przez Globalny Fundusz Środowiska GEF i uzyskał dofinansowanie w wysokości 4,5 mln USD. Celem PEMP jest zmniejszenie krajowej emisji CO₂ związanej z produkcją energii elektrycznej poprzez efektywne wykorzystanie energii elektrycznej w układach napędowych.

Ograniczenie zużycia energii elektrycznej w układach napędowych zostanie osiągnięte poprzez:

- przekształcenie rynku silników elektrycznych polegające na upowszechnieniu silników energooszczędnych (wysokosprawnych),
- upowszechnienie wiedzy o możliwościach w zakresie stosowania efektywnych energetycznie rozwiązań napędowych i korzyściach z tego wynikających,
- zaprojektowanie i uruchomienie mechanizmów, dla wdrażania energooszczędnych rozwiązań napędowych.

Bezpośrednie działania objęte Projektem:

- Uruchomienie i finansowanie działalności Centrum Wspierania Wdrożeń (Centrum PEMP).
- Realizacja programu rabatowego sprzedaży elektrycznych silników energooszczędnych.
- Realizacja projektów demonstracyjnych.
- Zaprojektowanie i doprowadzenie do uruchomienia mechanizmów wykonawczych do polityki państwa w zakresie efektywności energetycznej.

W 2006 roku m.in.

- kontynuowano informacyjną kampanię medialną dotyczącą energooszczędnych napędów elektrycznych wspólnie z Europejskim Programem Motor Challenge MCP (w ramach realizowanego przez FEWE projektu 4EM MCP),
- przygotowano i opublikowano szereg artykułów dotyczących problematyki efektywności energetycznej elektrycznych układów napędowych
- wydano dwa kolejne numery biuletynu PEMP,
- wydano kolejną publikację z serii biblioteki PEMP „Remontować czy wymieniać duże silniki elektryczne”
- wsparto przygotowanie i wydanie normy N-SEP-E-006 Silniki energooszczędne. Wymagania. Wytyczne doboru. Komentarz
- uczestniczono w pracach grupy roboczej WG31 IEC nad przygotowaniem nowej normy dotyczącej standardów sprawności i klasyfikacji silników elektrycznych IEC 60034-30
- rozwijano serwis internetowy projektu www.pemp.pl,
- wydano kolejną wersję programu EFEMOTOR,
- kontynuowano wsparcie dla systemu dopłat do silników energooszczędnych,
- monitorowano realizację i efekty pierwszego projektu demonstracyjnego w Ciepłowni Rydułtowy,
- uruchomiono kolejny projekt demonstracyjny w przedsiębiorstwie wodociągowym EKOWOD w Namysłowie,
- przygotowano do realizacji projekty w Katowickim Holdingu Węglowym i Zakładach Azotowych w Tarnowie,
- przeprowadzono analizy rynku silników energooszczędnych (wspólnie z 4EM MCP),
- uczestniczono w szeregu warsztatów, konferencji spotkań o tematyce napędowej,
- przygotowano propozycję i opracowano zasady dla nowego mechanizmu wsparcia projektów modernizacji dużych napędów elektrycznych (pow. 200 kW) dla Ekofunduszu; mechanizm

- ten został uruchomiony i pierwszy projekt został przyjęty do realizacji,
- przygotowano propozycję przyjęcia standardów minimalnych w zakresie sprawności silników elektrycznych i pomp obiegowych dla projektów współfinansowanych przez Ekofundusz,
 - przygotowano propozycje do Zielonych Zamówień Publicznych w zakresie stosowania energooszczędnych silników i pomp,

Szczegółowe informacje o celach, stanie realizacji i produktach projektu dostępne są w serwisie internetowym projektu www.pemp.pl

- c) Globalny Fundusz Środowiska GEF, www.gefweb.org; Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju UNDP, www.undp.org.pl; Krajowa Agencja Poszanowania Energii KAPE S.A., www.kape.gov.pl; Fundacja na Rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii (FEWE), www.fewe.pl; Polskie Centrum Promocji Miedzi (PCPM), www.miedz.org.pl;
- d) Szymon Liszka, Jerzy Piszczek, Michał Wawer, Tomasz Zieliński. Aktualne informacje w serwisie www.pemp.pl

(2)

- a) **Program efektywnego wykorzystania energii w napędach elektrycznych w nowych krajach członkowskich UE i w krajach kandydatach (MCP 4EM)**
- b) Program 4EM-MCP stanowi rozszerzenie na nowe kraje członkowskie oraz kraje kandydujące, działającego od kilku lat programu Motor Challenge, realizowanego we wszystkich krajach EU-15 oraz w Szwajcarii i Norwegii. Celem Programu jest promowanie energooszczędnych elektrycznych układów napędowych oraz promowanie energooszczędnych silników elektrycznych. Program jest adresowany do zarówno do podmiotów i instytucji projektowych, badawczych, finansowych, handlowych – które w ramach programu mogą ubiegać się o status „Wprowadzającego”, jak i do podmiotów i instytucji, w których stosowane są napędy / silniki elektryczne – w tej grupie podmiotów można ubiegać się o status „Partnera” w Programie MCP.

Zakres zadań przeznaczonych do realizacji w ramach kontraktu FEWE jest określony w dokumentacji kontraktowej i obejmuje następujące grupy działań podstawowych, w zakresie WP-4, którego realizację organizuje FEWE:

- Koordynacja działań w zakresie rozpowszechniania informacji o projekcie 4EM-MCP,
- Opracowanie planu rozpowszechniania informacji
- Prezentacja planu w ramach krajowej akcji rozpowszechniania informacji o MCP,
- Tłumaczenie na j. polski i rozpowszechnianie narzędzi Programu MCP,
- Udział w budowie strony internetowej programu,
- Angażowanie podwykonawców,
- Opracowanie modułów szkoleniowych na szczeblu krajowym
- Pomoc w adaptacji systemu narzędzi Programu,
- Zorganizowanie nowych Wprowadzających i Partnerów,
- Organizacja seminariów dla przedstawicieli przemysłu,
- Przeprowadzenie tematycznych audytów energetycznych w zakładach przemysłowych,
- Udział w imprezach targowych, z prezentacją informacji o MCP,
- Udział w konferencjach z prezentacją informacji o MCP
- Tzw. „Interwencje” w zakładach przemysłowych,
- Organizacja warsztatów szkoleniowych,

- Organizacja seminariów szkoleniowych w zakresie efektywności energetycznej,
- Bezpośrednie rozpowszechnianie narzędzi badawczych w przemyśle.

Część tych zadań ma charakter zadań ciągłych, a co do niektórych określono liczbowo wartości docelowe. Ponadto FEWE jest zobowiązana uczestniczyć i współpracować z organizacjami pozostałych krajów biorących udział w 4EM-MCP, w zakresie ich zobowiązań.

W ramach projektu, w roku 2006, wykonano wszystkie zadania detaliczne przewidziane w kontrakcie i przypisane harmonogramem wewnętrznym na rok 2006. Zadania o charakterze ciągłym, były realizowane na bieżąco.

Work Package 1

Spotkania: Bruksela – styczeń 2006z udziałem przedstawiciela FEWE. “Action plan” dot. WP-4 rozpowszechniono wśród uczestników 4EM MCP. Spotkanie Krakow czerwiec 2006.

Work Package 2

FEWE przygotowała polska część *Market plan-u* administrowanego na potrzeby *Report WP2 Market Plan*, opracowanego dla wszystkich krajów 4EM przez ENERO.

Work Package 3

W FEWE dokonano tłumaczeń i rozpowszechniono w internetowym *project repository* dokumenty MCP: *Management Policies* i *Partners Guidelines* dla MCP oraz pozostałe narzędzia badawcze MCP.

Projekt 4EM-MCP jest ściśle powiązany z projektem PEMP, dzięki czemu narzędzia MCP rozpowszechniane są z wykorzystaniem biuletynu PEMP do ponad 500 odbiorców. Obydwa dokumenty, stanowiące narzędzia MCP, opublikowano również w czasopiśmie fachowym p.t. *Nowa Elektrotechnika* oraz na stronie internetowej PEMP, administrowanej przez FEWE. Rozpowszechnianie informacji kontynuowano podczas konferencji KOMEL (Ustroń oraz Jurata). Zaangażowano KAPE do uczestniczenia w Steering Committee projektu 4EM-MCP. Ponadto przetłumaczono pozostałe moduły ze zbioru narzędzi MCP (*Drives Module, Endorser Guidelines, Pumping Systems Module, Compressed Air Systems Module*). Wszystkie narzędzia MCP przetłumaczone przez FEWE i przez PCPM zostały udostępnione na stronach internetowych administrowanych przez FEWE w ramach PEMP i 4EM-MCP.

Work Package 4

- 1) **Zrealizowano wszystkie zadania zdefiniowane w planie działań w zakresie WP-4 (współorganizacja 2 seminariów (KHW i Turów), prezentacja na targach, udział w konferencji (Ustroń), publikacja artykułów (Biuletyn PEMP, *Napędy i Sterowanie, Nowa Elektrotechnika*), seminaria szkoleniowe n/t efektywności energetycznej (ORLEN, PERN).**
- 2) Uzyskano postęp we wprowadzaniu wymogu stosowania minimum wymagań w zakresie stosowania elektrycznych układów napędowych w procedurach przetargowych (pod auspicjami Ministerstwa Środowiska) oraz w propozycjach projektowych składanych w ramach wniosków do Ekofunduszu.

Zainicjowano i przeprowadzono szereg “Interwencji” w zakładach przemysłowych (monitoring zużycia energii w napędach). Realizowane są audyty energetyczne oraz tzw. „interwencje”

w zakładach przemysłowych.

- c) UE – Intelligent Energy Europe
- d) Michał Pyka

(3)

a) Redukcja zużycia energii – program konsumentów i producentów (EUROTOPTEN)

b) EURO-TOPTEN jest programem wspieranym przez EU - Intelligent Energy Europe i dotyczy transformacji rynku energooszczędnych urządzeń powszechnego użytku, począwszy od urządzeń gospodarstwa domowego (AGD, sprzęt audiowizualny), oświetleniowych, poprzez urządzenia grzewcze i napędowe (silniki i pompy) małych mocy, aż po samochody osobowe. TOPTEN oferuje strony internetowe, które są podstawą dla dalszych inicjatyw w zakresie promowania zakupu urządzeń posiadających wysoką sprawność energetyczną. TOPTEN ma na celu spowodować aby konsument podczas zakupów kierował się parametrem energetycznym urządzenia i aby wybierał te, które są najmniej energochłonne.

Ograniczenie zużycia energii w urządzeniach powszechnego użytku zostanie osiągnięte poprzez:

- przekształcenie rynku polegające na upowszechnieniu urządzeń energooszczędnych (wysokosprawnych),
- upowszechnienie wiedzy o możliwościach w zakresie stosowania efektywnych energetycznie rozwiązań i korzyściach z tego wynikających.

Bezpośrednie działania objęte Projektem:

- Uruchomienie krajowej strony internetowej www.topten.info.pl,
- Stworzenie serwisu edukacyjnego,
- Rozpowszechnianie wiedzy o energooszczędnych urządzeniach poprzez niezależne rankingi porównawcze,
- Promocja energooszczędnych zachowań wśród konsumentów.

Szczegółowe informacje o celach, stanie realizacji i produktach projektu dostępne są w serwisie internetowym projektu www.topten.info oraz na krajowej stronie www.topten.info.pl

W 2006 m.in.

- rozpoczęto informacyjną kampanię medialną dotyczącą energooszczędnych urządzeń powszechnego użytku, zorganizowano konferencję prasową,
- zorganizowano komitet sterujący,
- stworzono serwis internetowy www.topten.info.pl zawierający 23 podkategorie produktów w pięciu grupach urządzeń AGD (chłodziarki, chłodziarko-zamrażarki, zamrażarki, zmywarki do naczyń oraz pralki)

- c) UE – Intelligent Energy Europe
- d) Sławomir Pasierb, Arkadiusz Osicki

(4)

a) Efektywna energetycznie klimatyzacja w Północnej i Centralnej Europie (COOLREGION)

b) COOLREGION jest projektem, którego celem jest rozpoznanie stanu aktualnego i promocja efektywnych energetycznie rozwiązań w zakresie klimatyzacji budynków. Obecnie rosną oczekiwania użytkowników w zakresie komfortu termicznego i coraz większa liczba obiektów w naszej strefie klimatycznej wyposażona jest w instalacje chłodzące. Rynek urządzeń klimatyzacyjnych rozwija się gwałtownie. Zużycie energii na potrzeby klimatyzacji rośnie również gwałtownie. Problemy oszczędności energii w ogrzewaniu pomieszczeń są dobrze rozpoznane i wspomagane przez wiele mechanizmów, natomiast problemy chłodzenia

budynków nadal pozostają na marginesie. Brak jest uregulowań w zakresie stosowania i efektywności urządzeń klimatyzacyjnych. Projekt COOLREGION jest realizowany wspólnie z instytucjami z Niemiec, Austrii, Holandii, Francji, Bułgarii, Słowenii. Realizację projektu rozpoczęto w listopadzie 2006 roku, pierwsze efekty projektu spodziewane są w przyszłym roku.

- c) UE Intelligent Energy Europe
- d) Mariusz Bogacki, Szymon Liszka

II.A.3 Edukacja ekologiczna

W lutym 2006 Zarząd przyjął do realizacji *Program edukacji ekologicznej FEWE w latach 2006 – 2008*

Działalność edukacyjna prowadzona jest w oparciu o realizowane projekty i środki własne z wykorzystaniem platformy internetowej. W ramach programu edukacyjnego stworzono i rozwijano serwisy:

1. serwis informacyjno-edukacyjny dotyczący odnawialnych źródeł energii w budynkach – www.oze.info.pl, rozwijany w oparciu projekt PHARE „Budowa koalicji i sieci partnerskiej na rzecz promocji odnawialnych źródeł energii” oraz współpracę z Ambasadą Kanady i Ministerstwem Zasobów Naturalnych Kanady w zakresie tłumaczenia i upowszechnienia narzędzi pakietu RETscreen,
2. powszechny serwis edukacyjny racjonalnego wyboru sprzętu i urządzeń stosowanych powszechnie w gospodarstwach domowych – www.topten.ino.pl w oparciu o projekt IEE – SAVE Unii Europejskiej „EURO – TOPTEN – zmniejszenia zużycia energii przez zastosowanie najbardziej efektywnego sprzętu i urządzeń”,
3. przygotowanie nowego standardu i upowszechnienie procesu planowania i komunikacji za społeczeństwem na rzecz budowy zrównoważonej gospodarki energetycznej w gminie w oparciu o projekt IEE – SAVE Unii Europejskiej „Trójrodzajowe podejście do planowania energetycznego i zrównoważonego rozwoju na poziomie lokalnym – 3NITY – www.eplan.info.pl”,
4. serwis informacyjno-edukacyjny dotyczący energooszczędnych napędów elektrycznych realizowany w ramach programu Polskiego Programu Efektywnego Wykorzystania Energii w Napędach Elektrycznych (PEMP) oraz europejskiego programu Motor Challenge (MCP) – www.pemp.pl,
5. serwis internetowy FEWE w zakresie udostępnienia kompleksowej informacji o dotychczas zrealizowanych programach i ich produktach – www.fewe.pl.

II.B. Działalność gospodarcza

II.B.1 Forma działalności

Działalność gospodarcza była prowadzona zgodnie z postanowieniami statutu Fundacji tzn. w ramach organizacyjnych FEWE, bezpośrednio przez samą Fundację.

II.B.2 Zwięzły opis działalności

Działalność gospodarcza Fundacji koncentrowała się na obszarach, które bardzo blisko związane są z działalnością statutową i celami statutowymi FEWE. Stanowiła przedłużenie działań FEWE.

Przedmiotem działalności gospodarczej były profesjonalne kompleksowe studia badawcze, ekspertyzy i analizy związane z organizacją gospodarki energetycznej i emisją gazów cieplarnianych.

W ramach działalności gospodarczej Fundacja współpracowała również z instytucjami, które chcą przeprowadzać konkretne przedsięwzięcia energetyczne i potrzebują fachowego doradztwa (gminy, placówki oświatowe, przedsiębiorstwa). Pomoc koncentrowała się głównie na planowaniu energetycznym, programowaniu ochrony środowiska i aktywnym udziale w znajdowaniu sposobów finansowania inwestycji energooszczędnych (pomoc w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie inwestycji energooszczędnych z wojewódzkich i gminnych funduszy ochrony środowiska) czy przeprowadzaniu audytów energetycznych.

Przedmiot działalności gospodarczej według wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego:

- 9112 Z - działalność organizacji profesjonalnych
- 9133 Z - działalność pozostałych organizacji członkowskich, gdzie indziej nie sklasyfikowana
- 7220 Z - działalność w zakresie oprogramowania
- 7230 Z - przetwarzanie danych
- 7240 Z - działalność związana z bazami danych
- 7310 G - prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk technicznych
- 7310 H - prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych
- 7413 Z - badanie rynku i opinii publicznej
- 7414 A - doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
- 7420 A - działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego,
- 7430 Z - badania i analizy techniczne
- 8042 B - kształcenie ustawiczne dorosłych i pozostałe formy kształcenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
- 5170 A - pozostała sprzedaż hurtowa wyspecjalizowana
- 5263 Z - pozostała sprzedaż detaliczna poza siecią sklepową
- 7484 B - pozostała działalność komercyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana

Opis konkretnych działań gospodarczych Fundacji zamieszczono poniżej.

II.B. 3 Projekty prowadzone przez FEWE w ramach działalności gospodarczej w 2006r.

(1)

- a) **Opracowanie projektów założeń do planu i planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną dla Gmin i Miast**
- b) Przedmiotem zleceń było opracowanie projektów założeń zgodnie z wytycznymi *Ustawy Prawo Energetyczne* dla gmin i miast o następującym charakterze:

Gminy miejskie o dużej liczbie mieszkańców:

- Bielsko – Biała – projekt planu,
- Radom – projekt założeń.

Gminy miejskie i miejsko - wiejskie o średniej liczbie mieszkańców:

- Barczewo – projekt założeń,
- Bolesławiec – projekt planu,
- Bełżyce – projekt założeń,
- Czarnków – projekt założeń,
- Kętrzyn – projekt założeń,
- Murowana Goślina – projekt założeń.

Gminy wiejskie o małej liczbie mieszkańców:

- Długoleka – projekt założeń,
- Miedzna – projekt założeń,
- Suszec – projekt założeń,
- Widuchowa – projekt założeń.

Wykonane projekty założeń i projekty planu miały zakres zgodny z wymogami *Ustawy Prawo Energetyczne* tzn. uwzględniały:

I. Projekty założeń:

- ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliw gazowych,
- przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych,
- możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych,
- zakres współpracy z innymi gminami.

II. Projekty planu:

- propozycje w zakresie rozwoju i modernizacji poszczególnych systemów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, wraz z uzasadnieniem ekonomicznym;
- propozycje w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- harmonogram realizacji zadań;
- przewidywane koszty realizacji proponowanych przedsięwzięć oraz źródło ich finansowania.

Poza zakresem obligatoryjnym określonym w *Ustawie Prawo Energetyczne* opracowania uwzględniały specyfikę analizowanych gmin. Wszystkie ww. projekty założeń uzyskały pozytywne opinie właściwych terytorialnie urzędów marszałkowskich, a następnie zostały uchwalone przez Rady Gmin/Miast.

- c) Urząd Miasta Bielsko - Biała,

Urząd Miasta Barczewo,
Urząd Miasta Bolesławiec,
Urząd Miasta Bełżyce,
Urząd Miasta Czarnków,
Urząd Gminy Długoleka,
Urząd Miasta Kętrzyn,
Urząd Gminy Miedźna.
Urząd Miasta Murowana – Goślina,
Urząd Miasta Radom,
Urząd Gminy Suszec,
Urząd Gminy Widuchowa,

d) Piotr Kukła, Arkadiusz Osicki

(2)

- a) **„Opracowanie i przygotowanie do uchwalenia programów ograniczenia niskiej emisji w Gminach”**,
- b) Przedmiotem zleceń było opracowanie programów służących jako załączniki do wniosków o dofinansowanie z WFOŚiGW realizacji programów ograniczenia niskiej emisji w Gminach:
- a. Gmina Wiejska Suszec,
 - b. Gmina Miejska Rydułtowy,
 - c. Gmina Miejska Racibórz.

Zakres programu:

- 1) Charakterystyka niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy
- 2) Analiza techniczno-ekonomiczna przedsięwzięć redukcji emisji
- 3) Charakterystyka ekonomiczna i ekologiczna przedsięwzięć termomodernizacyjnych
 - Zmiana zużycia energii,
 - Zmiana rocznych kosztów ogrzewania ,
 - Zmiana rocznych emisji zanieczyszczeń ,
 - Wskaźniki oceny efektywności ekonomicznej i ekologicznej przedsięwzięć,
- 4) Metodyczne i decyzyjne podstawy budowy programu zmniejszenia niskiej emisji
 - Założenia i cele „Programu”,
 - Warunki realizacji „Programu”,
 - Propozycja działań i ich finansowanie (analiza wariantowa),
 - Wytyczne do sposobu zarządzania programem i realizacji programu.

Wszystkie ww. programy zostały uchwalone przez Rady Gmin oraz otrzymały promesy z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację zadań.

- c) Urząd Gminy Suszec
Urząd Miasta Rydułtowy
Urząd Miasta Racibórz
- d) Arkadiusz Osicki

(3)

- a) **Studium wykonalności – Instalacja spalania odpadów komunalnych w Mieście Opole**
- b) Projekt, zainicjowany w 2005 roku, obejmował studium wstępne wykonalności projektu spalarni

odpadów komunalnych w mieście Opole, dla potrzeb kogeneracji, we współpracy z istniejącą elektrociepłownią ECO Opole. Przedmiotem projektu była szeroko rozumiana wielokryterialna analiza opłacalności przedsięwzięcia budowy węzła spalania odpadów komunalnych w technologii kogeneracji, w powiązaniu z działającą instalacją kogeneracyjną ECO Opole.

Projekt wymagał przeprowadzenia rozszerzonej analizy ilościowej i jakościowej dla rozmaitych wartości wynikających z możliwej akwizycji strumienia odpadów komunalnych z miasta Opole oraz części województwa opolskiego w aspekcie opłacalności budowy i eksploatacji węzła termicznej utylizacji tych odpadów dla potrzeb ciepłowniczych miasta Opole, z uwzględnieniem technologii kogeneracji. Tłem dla przedsięwzięcia miała być również możliwa redukcja emisji gazów cieplarnianych (gł. CH₄, CO₂, N₂O) ze źródeł lokalnych oraz w odniesieniu do redukcji emisji równoważnej z ewentualnie substytuowanych źródeł oddalonych.

Przeprowadzono analizę wielokryterialną, symulacje obliczeniowe podaży odpadów do planowanej spalarni, analizując ilości i obliczeniowy skład morfologiczny odpadów zbieranych z miasta a następnie z kolejnych, coraz bardziej odległych gmin województwa opolskiego. Dla każdego otrzymanego składu morfologicznego (dla uzyskiwanych kombinacji mieszaniny odpadów pochodzących z terenów o różnym charakterze zabudowy) prowadzono analizę ich kaloryczności i ilości. Przeprowadzono obliczenia strumieni energii i ciepła, możliwe do uzyskania ze spalania odpadów dla kolejnych kombinacji miejsc zbiórki odpadów (gmin) dowożonych do planowanej spalarni. Przeanalizowano kilka kombinacji układu wytwarzania energii, od turbiny kondensacyjnej, poprzez warianty kogeneracji, aż po instalację samych kotłów ciepłowniczych. Dla niektórych kombinacji parametrów i technologii wyznaczano korzyści ekologiczne związane z redukcją emisji gazów cieplarnianych: redukcja emisji metanu (efekt spalania odpadów zamiast ich składowania) i redukcji emisji dwutlenku węgla i in. (efekt zastąpienia spalania węgla w referencyjnej elektrowni konwencjonalnej spalaniem frakcji biomasowej zawartej w odpadach, przy produkcji równoważnej ilości energii elektrycznej).

Dokument końcowy obejmował szczegółowe analizy ekonomiczne przeprowadzone dla różnych rozpatrywanych rozwiązań technologicznych i obejmował wielokryterialną analizę wrażliwości projektu na rozmaite czynniki wejściowe (np. skład i ilość odpadów związane z terytorialnym zakresem ich zbiórki, nakłady inwestycyjne na spalarnię, ceny ciepła i energii - taryfa za „energię zieloną”, itp.). Opracowano studium wykonalności, jako dokument główny oraz PDD (*Project Development Document*) obejmujący podsumowanie konkluzji analiz w aspekcie emisji do środowiska, wynikających (obliczeniowo) z proponowanych rozwiązań projektowych.

- c) The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe
- d) Michał Pyka

(4)

a) OZE – Country Report 2005

- b) W oparciu o umowę z Instytutem na rzecz Ekorozwoju, Warszawa, przeprowadzono analizę i kompilację danych dotyczących potencjału, projektowanego stopnia wykorzystania i możliwości technicznych wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w oparciu o źródła odnawialne (OZE).

Dokonano przeglądu uregulowań prawnych związanych z OZE oraz prognozę podaży i popytu na energię pochodzącą z OZE. Przeprowadzono uproszczone analizy ekonomiczne w zakresie nakładów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych oraz relacji cenowych za energię wytwarzaną w oparciu o różne nośniki źródłowe. Rozpatrywano wytwarzanie energii w oparciu o energię wiatrową, energię powierzchniowych cieków wodnych, spalanie biomasy, energię słoneczną (układy fotowoltaiczne i kolektory słoneczne) a także produkcję ciepła grzewczego w gruntowych pompach ciepła.

Przeanalizowano rozkład potencjału dla poszczególnych OZE na terytorium kraju. Dokonano przeglądu uwarunkowań prawnych i innych w sensie możliwości wsparcia projektów OZE oraz likwidacji istniejących barier dla inwestycji w OZE.

- c) DG XVII *via* Instytut na rzecz Ekorozwoju, Warszawa

d) Michał Pyka

(5)

- a) **Wniosek o pozyskanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na realizację kompleksowej termomodernizacji ZS i ZSE w Wodzisławiu Śl.**
- b) Na podstawie projektów i kosztorysów inwestorskich wykonano analizy techniczne i ekonomiczne, a następnie sporządzono harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji inwestycji oraz opracowano treść wniosku i skompletowano wymagane załączniki. Wniosek został złożony. Inwestor otrzymał dofinansowanie z WFOŚiGW w Katowicach.
- c) Powiat Wodzisławski,
- d) Jerzy Piszczyk

(6)

- a) **Opracowanie oraz aktualizacje audytów energetycznych budynków**
- b) Przedmiotem zleceń było opracowanie audytów energetycznych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dn. 15 stycznia 2002r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy audytu energetycznego lub rozszerzonych o dodatkowe wymagania w zależności od oczekiwań zlecienniodawcy.
- Audytami zostały objęte następujące budynki oświatowe:
- budynki szkół w Tychach: audyt energetyczny Zespołu Szkół nr 4, aktualizacja audytu Gimnazjum nr 11, aktualizacja audytu Szkoły Podstawowej nr 22,
- Audytami zostały objęte następujące budynki komunalne:
- budynek wielofunkcyjny (zaplecze sportowe, biura, świetlice, gastronomia) przy stadionie sportowym w Bieruniu.

Wykonane audyty energetyczne zawierały:

- bilans mocy przed i po realizacji zadań termomodernizacyjnych,
- analizę techniczną i ekonomiczną systemu zaopatrzenia w ciepło budynku oraz jego przegród zewnętrznych w stanie istniejącym,
- propozycje możliwych do wdrożenia działań termomodernizacyjnych (ocieplenie przegród zewnętrznych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, modernizacja układu ogrzewania z automatyką, modernizacja układu przygotowania ciepłej wody użytkowej, w niektórych przypadkach analizę zastosowania technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii) wraz z określeniem wskaźników techniczno-ekonomicznych dla proponowanych przedsięwzięć,
- optymalizację pojedynczych działań oraz ich zestawów z wyborem zestawu optymalnego,
- analizę ekonomiczną dla proponowanego zestawu działań termomodernizacyjnych uzasadniającą celowość inwestycji we wnioskowanym zakresie (finansowanie z Ustawy Termomodernizacyjnej, finansowanie z WFOŚiGW w Katowicach, mechanizm finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego),
- wyznaczenie efektu ekologicznego dla optymalnego wariantu termomodernizacji.

W wyniku zrealizowanych audytów m.in.:

- złożono wnioski do WFOŚiGW w Katowicach na dofinansowanie prac termomodernizacyjnych wskazanych w audytach,
- w chwili obecnej wykonywany jest projekt techniczny dla termomodernizacji budynku Zespołu Szkół nr 4 w Tychach,
- realizowane są prace termomodernizacyjne dla budynku Szkoły Podstawowej nr 22 w Tychach, w zakresie wskazanym w audycie.

c) Urząd Miasta Tychy, Urząd Miasta Bieruń,

d) Mariusz Bogacki, Arkadiusz Osicki

(7)

a) **„Opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania energią i środowiskiem w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Jaworzno”**

b) Opracowanie systemu zarządzania energią i środowiskiem w Gminie Jaworzno jest bezpośrednim wynikiem zakończonego w 2005 roku projektu „Zarządzanie energią i środowiskiem w budynkach użyteczności publicznej w województwie śląskim”. Szereg produktów końcowych oraz wypracowana we wspomnianym projekcie metodyka działań posłużyły jako punkt wyjściowy do wprowadzenia systemu zarządzania energią w Gminie Jaworzno.

Wdrożenie systemu zarządzania energią przeprowadzono w następujących etapach:

1. Inwentaryzacja energetyczna i techniczno-budowlana budynków użyteczności publicznej, na którą składało się:
 - i. dostarczenie w wersji elektronicznej wzorów ankiet oraz arkuszy inwentaryzacyjnych
 - ii. przeszkolenie przez pracę i konsultacje osoby odpowiedzialnej w mieście za przeprowadzenie inwentaryzacji
2. Przeprowadzenie, na podstawie danych z inwentaryzacji analiz i opracowanie raportów, w tym raportu dla władz miasta, administratora systemu zarządzania energią w mieście oraz przykładowy raport dla wybranego obiektu.
3. Opracowanie założeń do samorządowego programu zmniejszenia zużycia energii w budynkach publicznych obejmujące:
 - i. założenia do organizacji systemu zarządzania energią
 - ii. założenia do wdrożenia przedsięwzięć bez i niskonakładowych
 - iii. założenia do długoterminowego programu przedsięwzięć inwestycyjnych
 - iv. sposoby i propozycje źródeł finansowania programu
4. Opracowanie planu działania na lata 2005-2006
5. Opracowanie i wdrożenie systemu motywacyjnego, w tym:
 - i. systemu etykietyzacji energetycznej budynków, w ramach której wykonano przykładowe etykiety energetyczne dla 5 szkół podstawowych oraz etykietę dla Urzędu Miasta
 - ii. systemu motywacji finansowej dla administratorów budynków, na potrzeby której stworzono projekt umowy pomiędzy miastem i administratorem budynku oraz przeprowadzono seminarium dla administratorów budynków

Na bieżąco prowadzony był serwis konsultacyjny oraz nadzór merytoryczny nad procesem wdrażania systemu zarządzania energią w mieście.

c) Miasto Jaworzno

d) Mariusz Bogacki

(8)

- a) **Analiza energetyczna ogrzewania i pozyskania ciepłej wody dla budynku o pow. 6853 m² mieszczącego się przy ul. Wały Dwernickiego 117/121 w Częstochowie**
- b) Zakres ww. opracowania obejmował następujące zagadnienia:
- ocenę sytuacji energetycznej budynku,
 - wykaz usprawnień i przedsięwzięć termomodernizacyjnych wybranych na podstawie oceny stanu technicznego i energetycznego budynku,
 - wariantową analizę opłacalności dla proponowanych źródeł ciepła i instalacji c.o. z uwzględnieniem kosztów eksploatacji systemu grzewczego,
 - wariantową analizę opłacalności dla instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej,
 - wariantową analizę możliwości stosowania i opłacalności rozwiązań z zakresu energetyki odnawialnej,
 - określenie optymalnego wariantu konfiguracji źródła ciepła, instalacji grzewczej i przygotowania ciepłej wody użytkowej,
 - opis techniczny wybranego wariantu systemu grzewczego i przygotowania ciepłej wody użytkowej przewidzianego do realizacji.
- c) Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z siedzibą w Częstochowie
- d) Mariusz Bogacki

III. FINANSE FEWE

III.A. Wynik finansowy za 2006 rok

W 2006 roku Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii osiągnęła dodatni wynik finansowy w wysokości 29 398,15 PLN. Przychody w omawianym okresie wyniosły 1 054 608,42 PLN. Odpowiadające im koszty ukształtowały się na poziomie 1 025 208,27 PLN.

Wynik finansowy działalności statutowej wyniósł minus 48 572,16 PLN. Fundacja sfinansowała w tej wysokości realizację celów statutowych z własnych środków bądź dofinansowała projekty finansowane ze środków Unii Europejskiej. Działalność gospodarcza FEWE zakończyła się zyskiem w wysokości 61 429,73 PLN. Wynik finansowy pozostałej działalności operacyjnej i finansowej wyniósł 16 540,57 PLN.

Poniżej przedstawiono wynik finansowy osiągnięty przez FEWE na poszczególnych rodzajach działalności.

Tab.1. Wynik finansowy działalności statutowej i gospodarczej FEWE w 2006 roku

Rodzaj działalności	Kwota w PLN
Działalność statutowa	-48 572,16
Działalność gospodarcza	61 429,74
Działalność pozostała	16 540,57
RAZEM	29 398,15

III.B. Przychody i źródła ich pochodzenia

Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii osiągnęła w 2006 roku przychody w wysokości 1 054 608,42 PLN. Poniżej przedstawiono przychody osiągnięte na poszczególnych rodzajach działalności wraz z ich procentowym udziałem w całkowitych przychodach.

Tab.2. Struktura przychodów FEWE w 2006 roku według rodzajów działalności

Przychody	Kwota w PLN	Udział procentowy
Działalność statutowa	770 975,01	73,1%
Działalność gospodarcza	267 081,50	25,3%
Pozostałe przychody	16 551,91	1,6%
RAZEM	1 054 608,42	100%

Tab. 3. Struktura uzyskanych przychodów w 2006 roku z wyodrębnieniem źródeł ich pochodzenia

Źródło przychodu	Kwota w PLN	Udział procentowy
Umowy zagraniczne i krajowe	277 592,36	26,3%
<i>w tym środki ze źródeł publicznych</i>	<i>225 050,59</i>	<i>21,3%</i>
Dotacje / darowizny	760 464,15	72,1%
<i>w tym środki ze źródeł publicznych</i>	<i>754 768,15</i>	<i>71,6%</i>
Przychody finansowe	12 701,21	1,2%
Pozostałe przychody	3 850,70	0,4%
RAZEM	1 054 608,42	100%

III.C. Koszty działalności FEWE

W 2006 roku Fundacja poniosła koszty w wysokości 1 025 208,27 PLN. Koszty zostały poniesione na następujące cele:

Tab. 4. Koszty poniesione przez FEWE na realizację celów statutowych i gospodarczych

Przeznaczenie funduszy	Kwota w PLN	Udział procentowy
Realizacja celów statutowych	586 431,14	57,2%
Działalność gospodarcza	127 881,13	12,5%
Wydatki administracyjne	310 886,66	30,3%
<i>w tym na realizację celów statutowych</i>	233 115,82	22,1%
<i>w tym na działalność gospodarczą</i>	77 770,84	8,2%
Pozostałe koszty	11,34	0,0%
RAZEM	1 025 208,27	100%

Tab. 5. Informacja o kosztach rodzajowych poniesionych przez Fundację w 2006 roku.

Koszty rodzajowe	Kwota w PLN	Udział procentowy
Amortyzacja	21 431,75	2,1%
Zużycie materiałów i energii	17 616,76	1,7%
Usługi obce	124 667,81	12,2%
Podatki i opłaty, w tym	2 275,49	0,2%
- podatek akcyzowy	0,00	0,0%
Wynagrodzenia	666 724,01	65,0%
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	139 172,72	13,6%
Pozostałe koszty rodzajowe	53 310,39	5,2%
RAZEM	1 025 208,27	100%

III.D. Pozostałe informacje finansowe

Łączna kwota wynagrodzeń wypłacona przez Fundację w 2006 roku wyniosła 666 724,01 PLN. Wydatki z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę wynosiły 597 869,62 PLN, (w tym premie 25 345,15 PLN, wynagrodzenia chorobowe wysokości 2 337,50 PLN). Wydatki poniesione przez Fundację z tytułu umów-zlecenia wyniosły 68 854,39 PLN. Fundacja prowadzi działalność gospodarczą bezpośrednio i nie zatrudnia pracowników wyłącznie w działalności gospodarczej. Wysokość rocznego wynagrodzenia wypłaconego łącznie członkom Zarządu Fundacji wyniosła 936 625,89 PLN. W 2006 roku członkom Zarządu Fundacji nie wypłacono premii.

W roku 2006 Fundacja udzieliła pożyczki pieniężnej w wysokości 150 000,00 PLN Zakładowi Wodociągów i Usług Komunalnych EKOWOD Sp. z o.o. z siedzibą w Namysłowie, ul. Mariańska 2 na dofinansowanie projektu demonstracyjnego „Modernizacja napędów elektrycznych w układzie dozowania i napowietrzania ścieków w oczyszczalni ścieków Zakładu Wodociągów i Usług Komunalnych EKOWOD Sp. z o.o. w Namysłowie”. Pożyczka została udzielona zgodnie z zapisami umownymi dla wykonania projektu realizowanego przez Fundację „Polski program efektywnego wykorzystania energii w napędach elektrycznych” wraz z Krajową Agencją Poszanowania Energii S.A. na zlecenie UNDP. Fundacja nie jest właścicielem środków finansowych udzielonej pożyczki, zgodnie z postanowieniami umownymi jest ich dysponentem. Właścicielem udzielonej pożyczki jest UNDP.

Pożyczka nie jest oprocentowana i służy realizacji celów projektowych zgodnych z celami statutowymi Fundacji.

W roku 2006 FEWE nie nabyła żadnych obligacji. Fundacja nie nabyła również, ani nie posiada żadnych nieruchomości.

Na dzień 31/12/2006 Fundacja posiadała 1,63 % udziałów w spółce prawa handlowego (Biznes Energia Ekologia Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie) w wysokości 2 455,00 PLN. Udziały zostały nabyte w latach poprzednich.

Na dzień 31/12/2006 kwota ulokowana na rachunku bankowym wynosiła 379 226,99 PLN. Środki finansowe są przechowywane na rachunku podstawowym lub pomocniczych Fundacji prowadzonych w ING Banku Śląskim S.A., ul. Sokolska 34 w Katowicach.

W 2006 roku Fundacja nabyła środki trwałe (2 drukarki, kserokopiarka, ciepłomierz, przekładniki prądowe) o łącznej wartości 15 913,68 PLN oraz programy komputerowe o łącznej wartości 2 148,46 PLN.

Suma aktywów (pasywów) Fundacji na dzień 31/12/2006 zgodnie z bilansem sporządzonym na ten dzień wyniosła 853 985,17 PLN. Zobowiązania Fundacji określone na ten dzień wyniosły 623 247,04 PLN. Zobowiązania tworzyły zobowiązania krótkoterminowe w wysokości 276 462,27 PLN (w tym z tytułu udzielonych pożyczek ze środków UNDP 220 500 PLN), zobowiązania długoterminowe (wobec UNDP z tytułu środków projektowych przekazanych na pożyczki w wysokości 244 500,00 PLN), rezerwy na zobowiązania emerytalne i podobne w wysokości 5 653,07 PLN oraz rozliczenia międzyokresowe (głównie środki finansowe otrzymane w formie dotacji na realizację działań statutowych Fundacji w roku 2007).

III.E. Informacje o rozliczeniach fundacji z budżetem i przeprowadzonych kontrolach

Fundacja składała w terminie wymagane przepisami prawa deklaracje podatkowe i deklaracje rozliczeniowe. Zobowiązania podatkowe oraz z tytułu ubezpieczeń społecznych były regulowane w terminie i zgodnie ze składanymi deklaracjami.

W 2006 roku w Fundacji zostało przeprowadzone badanie sprawozdania finansowego za okres 01/01/2005 – 31/12/2005. Badanie przeprowadziła Kancelaria Audytu i Doradztwa Podatkowego Arkadiusz Ludynia (podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych nr 3098) ul. Miodowa 2, 41-706 Ruda Śląska.

W opinii niezależnego biegłego rewidenta sprawozdanie finansowe

- A) przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej badanej jednostki na dzień 31/12/2005 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 01/01/2005 – 31/12/2005,
- B) sporządzone zostało we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 Nr 76, poz.694) zasadami (polityką) rachunkowości oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- C) jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i statutu Fundacji.

W 2006 r zostało również przeprowadzone badanie raportów finansowych za okres od 1 stycznia 2005 do 31 grudnia 2005 dla Polskiego programu efektywnego wykorzystania energii w napędach elektrycznych. (umowa projektowa POL/02/G31/A/1G/99). Badanie przeprowadzono na podstawie zlecenia Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) posiadającego zarejestrowaną siedzibę w Warszawie przy Alei Niepodległości 186.

Wydano opinię:

- A) Wydatki zostały poniesione zgodnie z Dokumentem Projektu oraz zasadami i wytycznymi UNDP;
- B) Wydatki projektu są zasadne i udokumentowane stosowną dokumentacją;
- C) Raporty finansowe projektu przedstawiają rzetelnie i dokładnie finansowy obraz projektu na koniec okresu sprawozdawczego;
- D) Zarządzanie środkami trwałymi jest prawidłowe;
- E) Nie stwierdzono uchybień w zakresie struktury zarządzania, kontroli wewnętrznej i dokumentacji.

● OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

dla Zarządu

Fundacji na Rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii w Katowicach

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego Fundacji na Rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii w Katowicach, na które składa się:

- 1 wprowadzenie do sprawozdania finansowego,
- 2 bilans sporządzony na dzień 31.12.2006 r., który po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą 853.985,17 PLN
- 3 rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1.01.2006 r. do 31.12.2006r. wykazujący zysk netto w wysokości 29.398,15 PLN
- 4 dodatkowe informacje i objaśnienia.

Za sporządzenie tego sprawozdania finansowego odpowiada Zarząd Fundacji.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o rzetelności, prawidłowości i jasności tego sprawozdania finansowego oraz prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie to przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- 1 rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 Nr 76, poz.694),
- 2 norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób aby uzyskać racjonalną pewność pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez Jednostkę zasad (polityki)

rachunkowości i znaczących szacunków, sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wrywkowy – dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę sprawozdania finansowego.

Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia miarodajnej opinii.

Przedmiotem badania nie było ustalenie prawidłowości stanów początkowych (bilansu otwarcia), dlatego opinia dotyczy wyłącznie roku obrotowego. Po uwzględnieniu tej okoliczności, naszym zdaniem zbadane sprawozdanie finansowe, obejmujące dane liczbowe i objaśnienia słowne:

- a przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej badanej jednostki na dzień 31.12.2006 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 01.01.2006 roku do 31.12.2006 roku,
- b sporządzone zostało we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z określonymi w powołanej wyżej ustawie zasadami (polityką) rachunkowości oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- c jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i umową Jednostki.

Katowice, dnia 10 kwietnia 2007 r.

PLUTOS Kancelaria Audytu i Doradztwa Podatkowego Andrzej Pulut

(podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych
wpisany na listę podmiotów uprawnionych pod nr 3221)

Andrzej Pulut

Biegły rewident nr ewid. 10972/7922